process solutions

Nr.2021-08

2021. augusztus 31.

SME INFO

A TÉNYLEGES TULAJDONOSOKRA VONATKOZÓ NYILVÁNTARTÁS BEVEZETÉSE

A gazdasági és társadalmi élet szereplői tulajdoni viszonyainak átláthatóvá tétele érdekében 2021. májusában került kihirdetésre az ún. *Afad törvény (A pénzügyi és egyéb szolgáltatók azonosítási feladatához kapcsolódó adatszolgáltatási háttér megteremtéséről és működtetéséről szóló 2021. évi XLIII. tv.)*, amely a *Pmt* (*2017. évi LIII. – Pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló*) törvénnyel összhangban a tényleges tulajdonosi nyilvántartás bevezetésének és működésének lépéseit, feladatait és a kapcsolódó kötelezettségeket tartalmazza. Ezzel egy régóta várt nyilvántartás bevezetése valósul meg.

Jelen hírlevelünkben bemutatjuk, hogy

- mit jelent a tényleges tulajdonos fogalma,
- a PS-nek – könyvelési és székhely-szolgáltatóként – milyen feladatai vannak a bevezetésre kerülő nyilvántartással kapcsolatban, és
- hogyan érinti ez Ügyfeleinket.

a PS SME Csapata

Az SME INFO általános tájékoztatójellegű összeállítás. Célja, hogy felhívjuk Ügyfeleink figyelmét az általunk fontosnak tartott, aktuális törvényi változásokra. Nem helyettesíti a jogszabályok alapos áttekintését és a konzultációt tanácsadóikkal.

© Process Solutions, 2021 – Minden jog fenntartva!

subject matter expert team

www.ps-bpo.com

Alábbi tájékoztatónkban Ügyfeleinkre „nyilvántartott szervezetként” vagy „adatszolgáltatóként”, míg a Process Solutions-ra – a Pmt törvény által meghatározott –„szolgáltatóként” hivatkozunk.

1. Ki tekinthető tényleges tulajdonosnak?

Az *Afad tv.* a tényleges tulajdonos fogalmi meghatározásánál hivatkozik a *Pmt tv*-re. (1)

Jogi személyben vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetben tényleges tulajdonosnak az a természetes személy tekinthető, aki

- közvetlenül vagy közvetve a szavazati jogok vagy a tulajdoni hányad legalább 25%-ával rendelkezik, vagy egyéb módon tényleges irányítást, ellenőrzést gyakorol felette, illetve
- meghatározó befolyással rendelkezik benne.

A fentiekben meghatározott természetes személy hiányában a jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet vezető tisztségviselője minősül tényleges tulajdonosnak.

Alapítványok esetében az a természetes személy a tényleges tulajdonos

- aki az alapítvány vagyona legalább 25%-ának a kedvezményezettje, ha a leendő kedvezményezetteket már meghatározták;
- akinek érdekében az alapítványt létrehozták, illetve működtetik, ha a kedvezményezetteket még nem határozták meg;
- aki tagja az alapítvány kezelő szervének, vagy meghatározó befolyást gyakorol az alapítvány vagyonának legalább 25%-a felett.

A fentiekben meghatározott természetes személy hiányában az alapítvány képviseletében eljáró minősül tényleges tulajdonosnak

§ (1) 2017. LIII. tv. 3.§ 38. a-b), d-f)

Bizalmi vagyonkezelési szerződés esetében tényleges tulajdonosnak tekinthetők a

- vagyonrendelők,
- vagyonkezelők,
- kedvezményezett vagy kedvezményezettek csoportja,
- az a természetes személy, aki a kezelt vagyon felett egyéb módon ellenőrzést, irányítást gyakorol,
- adott esetben a vagyonkezelést ellenőrző személyek.

Amennyiben a vagyonrendelő, vagyonkezelő, a kedvezményezett vagy a vagyonkezelést ellenőrző személyek nem természetes személyek, akkor az ő tényleges tulajdonosuk minősül tényleges tulajdonosnak a bizalmi vagyonkezelési szerződés tekintetében.

2. Kiknek és milyen adatait tartalmazza a tényleges tulajdonosi nyilvántartás?

A tényleges tulajdonosi nyilvántartás nem közhiteles nyilvántartás (2), amelyet a NAV (Nemzeti Adó- és Vámhivatal), mint nyilvántartó szerv vezet és amely a Magyarországon területén nyilvántartásba vett szervezetek – valamint bizonyos feltételek esetén a bizalmi vagyonkezelési szerződések – és azok tényleges tulajdonosai kapcsán tartalmazza a következő információkat (3):

- Nemzeti nyilvántartási szám (az adatok első rögzítésekor kapott egyedi azonosítója minden az adatbázisban nyilvántartott szervezetnek).
- A nyilvántartott szervezet neve, rövidített neve, székhelye, adószáma, cégjegyzékszáma vagy ahhoz hasonló nyilvántartási száma.
- A tényleges tulajdonos neve, állampolgársága, születési helye és ideje, lakcíme, valamint érdekeltségének jellege és mértéke.
- A tényleges tulajdonosi adat TT indexe.

§ (2) 2021. XLIII. tv. 4.§ (2) (3) 2021. XLIII. tv. 4.§ (1)

3. Kik fogják a tényleges tulajdonosi nyilvántartásba a fenti adatokat eljuttatni?

A nyilvántartott szervezet számlavezetőjét terheli ez a kötelezettség, amely két lépcsőben kerül(t) bevezetésre:

- az adatbázis kiépítéséhez a számlavezetők 2021. június 12-ig kötelesek voltak az általuk nyilvántartott adatokat átadni;[4]
- 2021. október 1-től kezdődően havi rendszerességgel fogja a számlavezető ezeket az adatokat továbbítani.[5]

Számlavezető: a pénzforgalmi szolgáltatás nyújtásáról szóló 2009. évi LXXXV. törvény szerinti fizetési számlát vezető szolgáltató. [6]

4. Milyen kötelezettségei vannak a nyilvántartott szervezeteknek, azaz az Ügyfeleinknek? [7]

A nyilvántartott szervezet (a Pmt tv. szerinti fogalmi meghatározás alapján az adatszolgáltató) köteles:

- a számlavezető bank által kért, a tényleges tulajdonosára vagy tulajdonosaira vonatkozó adatokat rendelkezésre bocsátani;
- a tényleges tulajdonos adatairól nyilvántartást vezetni és naprakészen tartani;
- biztosítani, hogy a tényleges tulajdonos az adatokban bekövetkező változás esetén 15 napon belül értesítse a nyilvántartott szervezetet.

5. Kik férnek hozzá a nyilvántartásban szereplő adatokhoz?

A nyilvántartásban vett adatokhoz történő hozzáférés több lépcsőben, különböző időpontokban kerül bevezetésre.

1. lépcső: 2021. szeptember 1.

- A nyilvántartott szervezet és a tényleges tulajdonos jogosult egyedi adatszolgáltatás keretében ingyenesen, a nyilvántartó szerv (NAV) által meghatározott módon megismerni a tényleges tulajdonosi nyilvántartásban tárolt adatokat.[8]

2. lépcső: 2022. február 1.

a) A hatóság, az ügyészség, a bíróság és a felügyeletet ellátó szerv az érintett adatszolgáltatók értesítése nélkül, haladéktalanul és ingyenesen betekinthet a tényleges tulajdonosi nyilvántartásban tárolt valamennyi adatba.[9]

b) Jogszabályban meghatározott feladatainak ellátása érdekében a hatóság, az ügyészség, a bíróság és a felügyeletet ellátó szerv a megismert adatokat kiadhatja [10]
   - más európai uniós tagállam hatóságának, ügyészségének, bíróságának, felügyeletet ellátó szervének,
   - harmadik ország hatóságának, ügyészségének, bíróságának, felügyeletet ellátó szervének.

c) A Pmt tv. által nevesített szolgáltatók – így a PS is – a számukra ugyanazon törvény által előírt ügyfélátvilágítási intézkedések vagy adatellenőrzési kötelezettségek teljesítése érdekében ingyenesen, a nyilvántartó szerv által meghatározott módon hozzáférhet az adatszolgáltatók tényleges tulajdonosi nyilvántartásban tárolt adataioz. [11]

3. lépcső: 2022. július 1.

a) Harmadik személy díj fizetése ellenében, a nyilvántartó szerv által meghatározott módon egyedi adatszolgáltatás keretében megismerheti az adatszolgáltató (bizalmi vagyonkezelői konstrukció kivételével) tényleges tulajdonosára vonatkozó adatait.[12]

b) Bizalmi vagyonkezelői konstrukció esetében [13]
   - Harmadik személy díj fizetése ellenében, a nyilvántartó szerv által meghatározott módon egyedi adatszolgáltatás keretében megismerheti az adatszolgáltató tényleges tulajdonosára vonatkozó adatait amennyiben az adat felhasználásának célját és az adat megismeréséhez fűződő jogos érdekét okirattal igazolja
   - Amennyiben a kezelt vagyon az Európai Unión kívül bejegyzett jogi személyben vagy jogi személyiség nélküli szervezetben közvetlen vagy közvetett módon többségi befolyásra feljogosító vagyonelemet tartalmaz, harmadik személy írásbeli kérelem benyújtásával adatot igényelhet a tényleges tulajdonosi adataira vonatkozóan.

§ (4) 2021. XLIII. tv. 24.§ (2) (5) 2021. XLIII. tv. 7.§ (1) (6) 2021. XLIII. tv. 3.§ (10) (7) 2021. XLIII. tv. 5-6.§ (8) 2021. XLIII. tv. 8.§ (4)

§ (9) 2021. XLIII. tv. 8.§ (1) (10) 2021. XLIII. tv. 8.§ (2) (11) 2021. XLIII. tv. 8.§ (3) (12) 2021. XLIII. tv. 8.§ (5) (13) 2021. XLIII. tv. 8.§ (6)-(7)

Ebben a két esetben az adatigénylést megelőzően előzetes engedélyezés iránti kérelmet kell benyújtani a pénz-, tőke- és biztosítási piac szabályozásáért felelős miniszterhez, aki a kérelem átvételét követő 30 napon belül megvizsgálja a kérelmet és dönt a felhasználási cél és a jogos érdek illetve a többségi befolyásra feljogosító vagyonelem fennállásáról. A miniszter által kiadott engedélyt az adatigénylési kérelemhez csatolni kell.

6. Mi történik, ha eltérést tapasztal valamely szervezet vagy szolgáltató az általa ismert és az adatbázisban szereplő adatok között és mit jelez a TT index?

Eltérések jelzése

a) Hatóság, az ügyészség, a bíróság és a felügyeletet ellátó szerv [(14)]:
Ezek a szervek jelezhetik a nyilvántartónak, ha a tényleges tulajdonosi viszonyokat érintő érdemi eltérést észlelnek az általuk ismert és a tényleges tulajdonosi nyilvántartásban rögzített tényleges tulajdonosi adatok között.

b) Szolgáltató [(15)]:
Ha a Pmt tv. által nevesített szolgáltató – így a PS is – a Pmt tv-ben előírt ügyfélátvilágítás keretében vagy adatellenőrzési kötelezettségek teljesítése során érdemben eltérő adatot rögzít a tényleges tulajdonosi viszonyra vonatkozóan, ezt 5 munkanapon belül köteles jelezni a nyilvántartó szervnek (NAV-nak).

> ! Az eltérések jelzésére 2022. február 1-től van mód.

§ (14) 2021. XLIII. tv. 10.§ (15) 2021. XLIII. tv. 11.§

TT index [(16)]

A TT index jelzi az adatbázisban tárolt tényleges tulajdonosi adatok megbízhatóságának fokát. A kiinduló értéke 10.

Az a) pont alapján jelzett eltérés 2 ponttal, a b) pont alapján jelzett eltérés 1 ponttal csökkenti a TT indexet. Az a) és b) pont szerint tett bejelentés alapján a nyilvántartó (NAV) rögzíti a jelzett eltérést, a tényleges tulajdonosi adatot, valamint a TT index módosított értékét.

Ha a TT index értéke a kezdeti 10 pontról

- 8 pont alá csökken, úgy az adatszolgáltató tényleges tulajdonosi adatai „bizonytalan” minősítést kapnak;
- 6 pont alá csökken, úgy az adatszolgáltató tényleges tulajdonosi adatai – „megbízhatatlan” minősítést kapnak.

> ! A nyilvántartó szerv mindkét fenti esetben 5 munkanapon belül értesíti a nyilvántartott szervezetet (adatszolgáltatót) – azaz az ügyfeleinket –, és a törvény szerinti jogkövetkezmények ismertetésével felszólítja, hogy a tényleges tulajdonosi nyilvántartásban tárolt tényleges tulajdonosi adatok megerősítését vagy azok módosítását az értesítés átvételét követő 5 munkanapon belül végezze el.
>
> Ha az adatszolgáltató megerősíti vagy módosítja a tényleges tulajdonosi adatait, a nyilvántartást vezető szerv a TT index értékét 10 pontra módosítja.

> ! Az adatmódosítást a nyilvántartott szervezet (adatszolgáltató) a számlavezetőjénél tudja megtenni. Arra nincs mód, hogy a nyilvántartott szervezet vagy a tényleges tulajdonosok közvetlenül maguk jelentsék be az adatmódosítást a nyilvántartó szerv felé.

8. Jogkövetkezmények

A nyilvántartó szerv (NAV) a megbízhatatlan valamint 180 napon túl bizonytalan kategóriába sorolt nyilvántartásban szereplő szervezetek nevét és adószámát a honlapján közzéteszi.[(17)]

§ (16) 2021. XLIII. tv. 12.§ (17) 2021. XLIII. tv. 14.§

A nyilvántartó által „megbízhatatlan” minősítésű tényleges tulajdonosi adatokkal rendelkező adatszolgáltatót a Pmt tv. által meghatározott szolgáltatóknak, így a PS-nek is [18]

- magas kockázatúnak kell tekintenie és a Pmt tv. szerinti fokozott ügyfélátvilágítási intézkedéseket kell alkalmaznia,
- meg kell tagadnia a 4 500 000 HUF-ot elérő összegű ügyletek teljesítését.

A leírt jogkövetkezmények 2022. július 1-től lépnek hatályba.

§ (18) 2021. XLIII. tv. 13.§